

**BENGT JOHANSSON
JESPER STRÖMBÄCK**

**VALET
2022**

**POLITIK
& LOKALA
MEDIER**

TILL DENNA RAPPORT FINNS OCKSÅ ETT PODD-SAMTAL

<https://bit.ly/ims-lokal>



Politik och lokala medier

I. Inledning

Diskussioner om valrörelser handlar för det mesta om rikspolitik. Det gäller både i den allmänna debatten och inom forskningen. Samtidigt ansvarar regionpolitiker och kommunpolitiker för en mycket stor del av den politiska vardagen som direkt påverkar medborgarnas liv. Nästan alla betalar kommunal skatt och viktiga delar av den samhällsservice vi använder i vardagen sköts på regional och kommunal nivå.

Ändå kan vi i den här rapporten konstatera att i valrörelsen 2022 handlade omkring hälften av rapporteringen i lokaltidningar om valrörelsen på riksnivå. Mätt i antal artiklar innebar det att två till tre artiklar per dag handlade om valet till riksdagen, och ungefär lika många artiklar om de regionala och kommunala valen. Det är inte särskilt mycket, särskilt med tanke på att de lokala tidningarna bevakar flera olika kommuner liksom valet till regionfullmäktige.

Ett skäl till detta är givetvis att Sverige, till skillnad från de flesta länder, har en gemensam valdag till politiska församlingar på nationell, regional och kommunal nivå. Debatten om hur det påverkar valdebatt, valkampanjer, valdeltagande och mediernas prioriteringar har diskuterats flitigt genom åren (Oscarsson, 2001).

Argument har bland annat förts fram om att de lokala valrörelserna är en sömning och oengagerad historia som överskuggas av den nationella valrörelsen. Det enda som sägs kunna motverka detta är om det anordnas kommunala folkomröstningar eller om det finns ett hot om nedläggning av skolor eller sjukhus (Nord & Nygren, 2019). Frågan är dock om det verkligen stämmer?

För att besvara frågan ska vi i den här tredje delrapporten om medievalsvalrörelsen 2022, undersöka hur lokalpressen bevakade valrörelsen (för de tidigare rapporterna, se Johansson & Strömbäck, 2023a, 2023b). Mer specifikt bygger rapporten på en innehållsanalys av hur fyra lokaltidningar – *Nya Wermlands-Tidningen* (NWT), *Värmlands Folkblad*, *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning* – rapporterade om valrörelsen 2022 under samma fyra veckor och med samma metod som används vid Medievalsundersökningarna vid Göteborgs universitet av hur rikstäckande medier rapporterar om valrörelser (Johansson & Strömbäck, 2019, 2023a). Analyserna tar dels sikte på hur lokalpressens bevakning av riksdagsvalet skiljer sig från riksmidierna, morgontidningarna *Dagens Nyheter* (DN) och *Svenska Dagbladet* (SvD) och kvällstidningarna *Aftonbladet* och *Expressen*. Dels på hur rapporteringen av de regionala och kommunala valrörelserna skiljer sig från valbevakningen av rikspolitiken. Genomgående kommer vi också att diskutera likheter och skillnader mellan de undersökta tidningarna.

I centrum står fyra aspekter av lokalpressens valbevakning.

Den *första* aspekten handlar om att försöka karaktärisera valrapporteringen och dess dynamik under de fyra sista valrörelseveckorna.

Den *andra* aspekten handlar om att analysera olika dimensioner av medialiseringen av valbevakningen.

Den *tredje* aspekten handlar om vilka sakfrågor som dominerade debatten och därmed vilken dagordning läsarna av de fyra lokaltidningarna kunde ta del av.

Den *fjärde* aspekten handlar om aktörerna i valbevakningen, med fokus på vilken uppmärksamhet och behandling de politiska partierna fick i lokalpressens bevakning av valet 2022.

2. Tidigare forskning

Även om det inte genomförts lika mycket forskning om mediernas bevakning av lokala val som av riksdagsval, finns det ändå ett antal studier att luta sig mot (för en översikt av forskning kring den lokala journalistiken, se Nygren, 2019). Många av dessa har några år på nacken, beroende på att intresset för hur nyhetsmedier bevakat val oftast varit kopplat till när det genomförts förändringar av det politiska systemet eller mediesystemet (Johansson, 2007). Studier av lokaljournalistik har exempelvis genomförts i samband kring kommunreformer, då det genomförts sammanslagningar av mindre kommuner till större, (Birgersson, 1969) eller då kommuner infört lokala politiska organ som kommundelsnämnder, vilket var populärt på 1990-talet (Johansson, 1998). Förändringar i mediesystemet som genererat studier är bland annat Sjölin (1985) och Brantgärde m fl:s (1981) analyser av hur lokalradions

intåg i medielandskapet förändrade mediebevakningen lokalt. Linderoth (1981) analyserade vad konkurrens och monopol på olika orter fick för konsekvens för lokal nyhetsrapportering. Under de senaste decennierna har fokus legat på konsekvenser av andra förändringar i mediasystemet, som att vissa kommuner har blivit så kallade vita fläckar som inte längre har någon lokal dagstidning (Nygren & Schjærff Engelbrecht, 2018). Nord och Nygren (2006) använde begreppet medieskugga för att fånga det fenomenet, och har också genomfört analyser av den lokala bevakningen. Intresse har också riktats mot hur den digitala mediemiljön förändrat förutsättningarna för den lokala bevakningen, vilket kan exemplifieras med studier av hyperlokala medier (Leckner & Nygren, 2016).

Dessa studier är, åtminstone inte i första hand, inte inriktade på valbevakning. Däremot finns det flera studier från slutet av 1990-talet och framåt som har fokuserat på valrapporteringen i lokala medier, och då särskilt rapporteringen av regionala och kommunala valrörelser. Flera av studierna fann att intresset för de lokala valen från 1970-talet och framåt ökade hos dagspressen, samt att ledarsidorna oftare tog upp lokala perspektiv i valrörelserna (Johansson, 2001). Exempelvis studerade Johansson (1998, 2001, 2006) hur mycket och på vilka sätt *Göteborgs-Posten* och *Hallands Nyheter* bevakade kommunala val 1994 och 1998, samt hur dagspressen i Västra Götaland rapporterade om regionvalet 2002. Några av slutsatserna var att bevakningen av region- och kommunalval befann sig i skuggan av riksdagsvalet i fråga om mängden valnyheter, och att den större tidningen fokuserade mer

på nationella nyheter om valet. Med detta sagt var bevakningen av lokala val ändå inte bara en spegling av bevakningen av den nationella valrörelsen. I rapporteringen från regionvalet dominerade exempelvis sjukvårdsfrågor stort. På motsvarande sätt var bevakningen av de kommunala valen präglad av frågor som kommunerna ansvarade för. Tendenser fanns också till en mer sakorienterad och mindre konfliktfylld bevakning av regionala och kommunala valrörelser. Sammantaget liknande valbevakningen av regionala och kommunala val mer den rutinmässiga lokaljournalistiken än att vara en spegling av den nationella valrörelse som pågick samtidigt.

Nord och Nygren (2007, 2019) har gjort flera omfattande studier av dagspressens innehåll i olika delar av landet och nått liknande slutsatser. De menar att en relativt stor andel av de lokala politiska nyheterna har ett ursprung i de politiska aktörernas egna initiativ, som presskonferenser, torgmöten eller politiska utspel i de lokala valrörelserna. När de sammanfattar resultaten menar de att rapporteringens omfattning är tillfredsställande, och att händelser som bedöms ha nyhetsvärde får betydande uppmärksamhet. Samtidigt påpekar de att journalistiken fortfarande är ganska styrd av politiska aktörer och politiska processer. De lokala redaktionerna verkar sällan ta egna initiativ under valrörelserna, och den självständiga granskningen av politisk maktutövning på lokal och regional nivå är sällsynt. Detta kan bero på begränsade redaktionella resurser som hindrar mer aktiv och initiativrik journalistik. Nord och Nygren (2019) skriver också att en annan förklaring kan vara att lokala medier ser sig

själva som plattformar för lokala partier i valrörelsen, snarare än som oberoende aktörer.

När Nord och Nygren undersökte 2018 års valrörelse studerade de även de politiska partiernas satsningar på sociala medier. Intressant nog visade resultaten en hög grad av likhet med den bild av valrörelsen som förmedlades av nyhetsmedierna. Mer specifikt verkade sociala medier fungera som en arena där diskussionen förstärks och ibland fördjupas, och där partier och nyhetsmedier har betydande inflytande. Den lokala offentliga debatten utökades till sociala medier och spreds effektivt, och även om tonen och tillvägagångssättet kunde vara annorlunda diskuterades i stort sett samma frågor av samma aktörer i sociala medier som i nyhetsmediernas valbevakning.

Sammantaget tyder tidigare forskning på att de lokala mediernas bevakning av lokala valrörelser har en viss vitalitet, men också att de lätt drunknar i den stora mängd av valrelaterade nyheter som handlar om de nationella valen. Samtidigt utgör bevakningen av de regionala och kommunala valrörelserna ändå inte enbart en lokal avspegling av den nationella debatten, utan tenderar att ta upp de frågor som är aktuella i respektive region och kommun. Sett till mediernas bevakning och prioriteringar behandlas de regionala och lokala valen, liksom valen till Europaparlamentet, ändå som en andra rangens nationella val (*second-order national elections*) jämfört med bevakningen av de nationella valen (Marsh, 1998; Reif & Schmitt, 1980) Sociala medier har inte skapat en annorlunda kommunal valrörelse utan snarast gett väljarna mer av samma sak.

3. Metod

För att undersöka de lokala mediernas bevakning av valrörelsen 2022 använder vi oss av Medievalundersökningen 2022. Liksom andra Medievalundersökningar omfattar den de fyra sista veckorna av valrörelsen. När det gäller 2022 års valrörelse innebär det att undersökningsperioden för dagstidningarna var från 15 augusti till dagen före valdagen den 11 september. Eftersom samtliga tidningar ges ut sex dagar per vecka innebär det att 24 exemplar har analyserats för varje undersökt tidning. I urvalet ingår enbart nyhetsartiklar som antingen skrivits av tidningens egna journalister eller tagits in från nyhetsbyråer. Inga opinionsbildande artiklar, till exempel ledare, debattartiklar eller insändare, ingår i urvalet. För ytterligare detaljer kring kodning och urval av riksmidier och tidsperiod hänvisas till huvudrapporten för 2002 års Medievalundersökning (Johansson & Strömbäck, 2023a), men några saker bör påpekas.

Totalt sett omfattar undersökningen 646 artiklar publicerade i fyra lokaltidningar: 126 artiklar i *NWT*, 125 artiklar i *Värmlands Folkblad*, 175 artiklar i *Piteå-Tidningen* och 220 artiklar i *Vimmerby Tidning*. I vissa av analyserna utgörs analysenheten av hela artiklar. Det gäller exempelvis om en artikel utgör en allmän nyhetsartikel eller en nyhetsanalys/kommentar. En annan sådan kodning är förekomst av olika former av gestaltningar av politik i artikeln (sak, spel eller skandal) eller vilken politisk nivå som artikeln handlar om.

I andra analyser utgörs analysenheten av olika innehållsdelar eller aktörsframträdanden. För varje artikel

har det varit möjligt att koda fem agerande aktörer, fem typer av innehåll och tio aktörer som omtalas av den agerande aktören. Analyser av exempelvis uppmärksamhet för olika politiska partier och dagordningen i nyheterna bygger därmed på långt fler enheter än de 646 artiklar som ingår i undersökningen. Teoretiskt sett skulle det kunna finnas 6 460 agerande aktörer och sakfrågor samt 12 920 omtalade aktörer, men i praktiken är det givetvis sällan artiklar innehåller det teoretiskt maximala antalet aktörer och sakfrågor. Denna skillnad mellan undersökningsenhet (hela artiklar respektive innehållsdelar och aktörsframträdanden) är ändå viktig, eftersom de olika typerna av kodning förklarar varför det antal som procentberäkningar bygger på i olika tabeller kan skilja sig åt ganska dramatiskt.

Det finns också några variabler som inte har använts i tidigare rapporter om Medievalsundersökningen 2022 och som därför bör förklaras. Det gäller framför allt de variabler som undersöker *politisk nivå* och *lokalt perspektiv*. *Politisk nivå* kodas som antingen nationell, regional eller kommunal nivå. Förekomst av politiska aktörer är styrande för att bedöma politisk nivå. Artiklar där rikspolitiker framträder, oavsett om det gäller en lokal fråga eller frågor som region/kommun har ansvar för, har bedömts som rikspolitik. Region och kommunal nivå kodas då politiker på dessa nivåer agerar i frågor som de har ansvar för. Vad som räknas som region- och kommunala nyheter har också kopplats till tidningens normala spridningsområde. Exempelvis har en artikel i NWT som rör turerna kring sjukhuset Nya Karolinska i Stockholm

inte bedömts som en artikel på regional nivå utan rikspolitik. Ser vi på *lokalt perspektiv* utgår kodningen inte från var frågorna formellt beslutas utan om själva nyheten ses från ett riksperspektiv eller om den knyts till regionala eller lokala förhållanden. Om det finns två nyheter i samma tidning där den ena tar upp ett förslag från rikspolitiker inom ett politikområde (till exempel kollektivtrafik) och den andra visar konsekvenserna i tidningens täckningsområde kodas båda som rikspolitik, medan artikeln som har en lokal vinkel kodas som lokalt perspektiv.

För lokal dagspress ingår tre orter av olika storlek och delvis olika karaktär i fråga om mediesituation. Urvalet bygger på Sveriges kommuner och landstings-/regionindelningar (Sveriges Kommuner & Regioner, 2023).

Karlstad

Störrestad, med vilket avses kommuner med minst 40 000 och som mest 200 000 i den största tätorten. Karlstad kommun har 97 000 invånare och 67 000 i tätorten och representerar denna kategori. De tidningar som undersöks är, för Karlstads del, *Nya Wermlands-Tidningen* och *Värmlands Folkblad*. *Nya Wermlands-Tidningen* (NWT) har Karlstad som utgivningsort och grundades 1836. Den har beteckningen oberoende konservativ och ägs av NWT-koncernen. Tidningen kommer ut sex dagar i veckan på papper (41 000 enligt Kantar, 2022), men planerar sitt nyhetsflöde för de digitala kanalerna med ambition att täcka alla Värmlands läns 16 kommuner samt Degerfors och Karlskoga i Örebro län. *Värmlands Folkblad* (socialdemokratisk), grundad 1918, bevakar också alla länets kommuner, men är trogen den

gamla A-pressens organisering och har inte kommunal bevakning i Degerfors och Karlskoga eftersom de följer länsgränsen i sin bevakning. Upplagan är på 11 300 enligt analysföretaget Kantars TS-upplaga 2022. Även *Värmlands Folkblad* har sexdagarsutgivning och efter A-pressens fall ägs den, liksom sin lokala konkurrent, av NWT-koncernen.

Piteå

Mindre stad/tätort, med vilket avses kommuner där den största tätorten har minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare. Denna kategori representeras av Piteå där det bor drygt 23 000 invånare i tätorten. I Piteå undersöks *Piteå-Tidningen* som grundades 1915. Den politiska beteckningen är oberoende socialdemokratisk och tidningen ingår i Norr Media AB där koncernen Norrköpings Tidningars Media AB (NTM) är majoritetsägare. Upplagan ligger på 11 800 (Kantar, 2022). Förutom i Piteå kommun, där centralredaktionen finns, har tidningen en lokal redaktion i Älvsbyn och täcker även kommunerna Arvidsjaur och Arjeplog.

Vimmerby

Landsbygdskommun, med vilket avses kommuner där den största tätorten har mindre än 15 000 invånare och som dessutom har låg pendling. Vimmerby kommun har drygt 15 000 invånare där Vimmerby är den största tätorten med cirka 8 000 invånare. I urvalet ingår *Vimmerby Tidning/Kinda Posten*. I rapporten används genomgående namnet *Vimmerby Tidning*, som grundades 1856. Den täcker utgivningsorten Vimmerby

men också grannkommunen Hultsfred, har borgerlig som beteckning och ges ut sex dagar i veckan med en upplaga på 6 700 exemplar (Kantar, 2022). Tidningen ingår sedan 2018 i NTM-koncernen, som är en stiftelseägd koncern.

Även om urvalet är starkt begränsat, är förhoppningen att undersökningen ska ge en bild av hur valbevakningen såg ut på orter med olika storlek: storstad, större stad, mindre stad/tätort, samt landsbygdskommun. Vi kan dessutom jämföra bevakningen i tidningar med olika politisk färg. Den politiska färgen, samt dess eventuella koppling till valbevakningen, är i första hand relevant för hur den nationella valrörelsen bevakas. I regionala och kommunala val täcker tidningarna långt fler än en kommun, även om utgivningsorten får mest uppmärksamhet (Johansson, 2007). Det gör att en direkt koppling mellan tidningens politiska färg och deras bevakning är svår att undersöka. Men eftersom två tidningar med olika politisk färg och med ambitionen att nyhetsbevaka hela Värmland ingår i undersökningen, går det ändå att diskutera hur regionala och kommunala nyheter prioriteras under valrörelsen i tidningar som har samma bevakningsområde och där tidningens politiska färg skiftar. Samtidigt bör det noteras att tidigare forskning har spelat ner betydelsen av tidningens politiska färg för hur nyhetsbevakning sköts, även på lokal nivå (Linderoth, 1981; Johansson, 1998).

För att ytterligare sätta resultaten i ett större sammanhang kan det vara på sin plats att redovisa hur den politiska majoriteten såg ut i de aktuella regionerna och utgivningsorterna, samt något om valresultatet:

Region Värmland

Efter valet 2018 bildade de borgerliga partierna Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna en koalition tillsammans med Miljöpartiet och Sjukvårdspartiet. Efter valet 2022 byttes det politiska styret där Socialdemokraterna och Vänsterpartiet tog över tillsammans med Centerpartiet i en majoritetskoalition med 42 av regionfullmäktiges 81 mandat.

Region Norrbotten

I regionen som *Piteå Tidningen* bevakar skedde 2018 ett historiskt maktskifte då Socialdemokraterna tappade makten för första gången sedan 1938. Istället fick Sjukvårdspartiet 35 procent av rösterna och tog tillsammans med Moderaterna och Centerpartiet över makten i regionen. Valet 2022 blev en besvikelse för Sjukvårdspartiet som backade till strax över 8 procent av rösterna. Socialdemokraterna gick starkt framåt och tog tillbaka styret i regionen med 42 procent av rösterna. Även Vänsterpartiet och Centerpartiet ingår i den styrande majoriteten i Region Norrbotten efter valet 2022.

Kalmar

Efter valet 2018 styrdes regionen av en blocköverskridande koalition bestående av Socialdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna. Men då Liberalerna åkte ur fullmäktige, eftersom de bara fick 2,8 procent av rösterna, bildade Socialdemokraterna och Centerpartiet efter valet 2022 en ny koalition som styr regionen tillsammans med Vänsterpartiet.

Karlstads kommun

Inför valrörelsen 2018 kretsade mycket kring planeringen av Muminparken, vilket medförde att Karlstadspartiet, som var starkt emot temaparken, kom in i fullmäktige. Men den borgerliga koalitionen Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna fortsatte att styra kommunen tillsammans med Miljöpartiet även efter valet 2018. 2022 byttes koalitionen ut mot ett socialdemokratiskt styre, eftersom Socialdemokraterna gick framåt i valet. Numera samregerar Socialdemokraterna tillsammans med Centerpartiet och Miljöpartiet i kommunen.

Piteå kommun

Valet 2022 blev historiskt eftersom det innebar att Centerpartiet för första gången kom i majoritetsställning då de ingick i ett samarbete med Socialdemokraterna. Socialdemokraterna har haft makten i kommunen – ofta i koalition med stödpartier – sedan 1911. Efter att ha styrt tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet mellan 2018–2022 lyckades de inte komma överens och samarbetet gick i stället över blockgränsen till Centerpartiet.

Vimmerby kommun

Vimmerbyalliansen, som omfattar Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet, styrde Vimmerby efter valet 2018 med ambitionen att skapa Sveriges bästa landsbygdskommun. I valet 2022 förlorade alliansen väljarnas förtroende, men även om Centerpartiet var den stora förloraren hamnade

man i en ny majoritetskoalition efter valet 2022, men denna gång tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

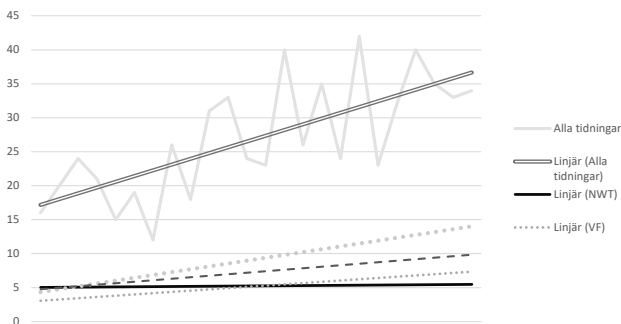
4. Valbevakningen i lokalpressen – dynamik och karakteristik

Ur de lokala mediernas perspektiv skiljer sig bevakningen av valrörelser från de nationella medierna, eftersom de nationella medierna i huvudsak bevakar valet till riksdagen, medan de lokala medierna förväntas bevaka valen till regionfullmäktige och kommunfullmäktige. Samtidigt förekommer en viss bevakning av valet till riksdagen även lokalt. Frågan är hur mycket nyheter om valen det egentligen finns i en lokaltidning och hur det förändras under valrörelsens gång. För att besvara det visar figur 4.1 hur många nyhetsartiklar om valrörelsen, både till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige, som de fyra tidningarna som ingår i studien publicerade per utgivningsdag mellan 15 augusti och fram till dagen före valdagen 11 september 2022.

Den övergripande trenden är att mängden nyheter om valen ökade i lokalpressen fram till valdagen. I alla fyra tidningar som ingår i urvalet låg antalet artiklar runt fem artiklar per utgivningsdag när valrörelsen började, för att sedan öka fram till valdagen. Störst ökning var det i *Vimmerby Tidning*, där antalet nyhetsartiklar om valen nästan tredubblades under valrörelsens gång. Minst förändring var det i *NWT*, där antalet artiklar var i princip konstant. Tidningen publicerade ungefär fem nyhetsartiklar om dagen om

de olika valrörelserna under hela valrörelsen. Den sammantagna bilden är ändå att väljarna fick fler valnyheter i lokalpressen ju närmare valdagen kom.

Figur 4.1. Nyhetsbevakningens utveckling i lokalpress under valrörelsen 2022 (antal artiklar/dag).



Kommentar: NWT=Nya Wermlands-Tidningen, VF=Värmlands Folkblad, PT=Piteå-Tidningen, VT=Vimmerby Tidning).

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Men lokala medier bevakar inte, som sagt, valrörelser på samma sätt som riksmidier. En central fråga i det sammanhanget är hur mycket av de lokala mediernas bevakning av valrörelser som handlar om riksdagsvalet respektive valen till regionfullmäktige och kommunfullmäktige. Kort sagt: Hur mycket utrymme ägnades åt de olika valen? En relaterad fråga är vilket perspektiv som anläggs på valnyheterna. Generellt försöker lokala medier ofta anlägga ett lokalt perspektiv även på riksangelägenheter genom hur nyheterna vinklas, men hur vanligt är det i bevakningen av valrörelser? Svaret ges av tabell 4.1, som redovisar både hur stor andel av bevakningen som ägnades åt nationell, regi-

onal respektive kommunal politisk nivå, samt i vilken grad dessa nyheter hade ett lokalt perspektiv.

Tabell 4.1. Lokalpressens nyhetsbevakning av valrörelsen 2022 fördelat på politisk nivå och lokalt perspektiv (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
<i>Politisk nivå</i>					
Riks	49	41	41	52	58
Region	9	16	11	7	5
Kommun	42	43	48	41	37
Summa	100	100	100	100	100
Antal	646	126	125	175	220
<i>Lokalt perspektiv</i>					
Ja	61	75	74	54	50
Nej	39	25	26	46	50
Summa	100	100	100	100	100
Antal	646	126	125	220	175

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Resultaten visar att det i de undersökta tidningarna var jämnt skägg mellan valnyheter som handlade om rikspolitik (49 procent) kontra regional och kommunal nivå (51 procent). Liksom tidigare forskning visat är den regionala valrörelsen den mest undanskymda, då endast nio procent av alla valnyheter handlade om regionvalen. Samtidigt är det värt att notera att flera av de undersökta tidningarna bevakar val i flera kommuner, även om det största intresset brukar tillfalla utgivningsorten. Ändå visar resultaten sammantaget att lokalpressen hade störst fokus på den nationella valrörelsen. Jämför vi enskilda tidningar skiljer sig Värmlandstidningarna lite från de andra genom en större andel artiklar som handlade om de lokala och regi-

onala valen. En möjlig förklaring skulle kunna vara att de täcker fler kommuner än de andra två. I övrigt hade *Vimmerby Tidning* allra störst fokus på riksväl- rörelsen (58 procent). *Vimmerby Tidning* är både den minsta och bevakar minst antal kommuner, vilket kan vara en förklaring till resultatet.

När det gäller i vilken grad nyhetsbevakningen av valrörelserna hade lokalt perspektiv blir bilden lite annorlunda, eftersom 61 procent av all valbevakning i de fyra tidningarna hade en lokal vinkel. Även om nivåerna skilde sig lite åt, där *NWT* och *Värmlands Folkblad* var mest lokalerorienterade (75 respektive 74 procent), hade alla tidningarna mer fokus på lokal nivå jämfört med vilken den politiska nivå som nyheten handlade om. Med andra ord vinklade tidningarna en del av de rikspolitiska nyheterna utifrån ett lokalt perspektiv.

Ser vi i detalj på resultaten var ungefär en femtedel, 20 procent, av alla nyheter om valrörelsen med en rikspolitisk fråga vinklade med ett lokalt perspektiv, och allra vanligast var det i *NWT* och *Värmlands Folkblad*. Ungefär 40 procent av alla valnyheter i dessa tidningar var lokalt vinklade, medan motsvarande siffra i *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning* var drygt 10 procent.

En viktig förklaring till hur lokalpressen bevakade riksväl rörelsen är givetvis hur mycket av materialet som var hämtat från nyhetsbyråer. Det framgår av tabell 4.2, som redovisar andelen artiklar i de fyra undersökta tidningarna som var eget material respektive material från nyhetsbyråer.

Tabell 4.2. Andel nyhetsbyråmaterial i lokalpressens nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Nyhetsbyrå- material	71	44	47	78	88
Eget material	29	56	53	22	12
Summa	100	100	100	100	100
Antal	319	52	51	101	115

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Resultaten visar stora skillnader mellan tidningarna, förutom att den minsta av dem alla, *Vimmerby Tidning*, hade det största antalet nyheter om riksväl rörelsen totalt sett. Tidningen publicerade 115 artiklar om riksväl rörelsen, vilket var mer än dubbelt så mycket som *Värmlandstidningarna* och något fler än *Piteå-Tidningen*. Även andelen artiklar som hämtades från nyhetsbyråer var mycket större (88 procent) i *Vimmerby Tidning* jämfört med *Värmlandstidningarna*. Trots att de rapporterade mer om väl rörelsen på riksnivå var de artiklar som de egna journalisterna skrev relativt få, och i absoluta tal färre än för de andra tidningarna som ingår i studien. *Vimmerby Tidnings* och även *Piteå-Tidningens* bevakning av riksdagsvalet var med andra ord starkt beroende av nyhetsbyråer och resurserna lades inte i första hand på att bevaka rikspolitiken. För *NWT* och *Värmlands Folkblad* är bilden lite annorlunda. Även om en stor andel av nyhetsartiklarna om riksväl rörelsen kom från nyhetsbyråer var majoriteten av artiklarna producerade av tidningens egna journalister (56 respektive 53 procent).

Ett annat sätt att karakterisera valbevakningen är att se i vilken grad det förekom andra genrer än rak

nyhetsrapportering i valnyheterna. Raka nyheter är den vanligaste genren, men andra former av journalistik förekommer också. Dit hör exempelvis personporträtt eller nyheter som instruerar hur man ska rösta. En viktig del av nyhetsrapportering är också analyserade och kommenterande artiklar (Salgado & Strömbäck, 2012). Det är en genre som i de nationella medierna har blivit vanligare över tid, även om det skiljer sig mellan olika medier och medietyper (Nord & Strömbäck, 2018; Salgado et al., 2017; Salgado & Strömbäck, 2012). Särskiljer vi artiklar som är uttalat analyserande eller kommenterande ser vi klara skillnader mellan lokalpress och rikspress.

Tabell 4.3. Journalistiska analyser/kommentarer i nyhetsbevakningen av riksväl rörelsen 2022 fördelat på tidningstyp (procent).

	Lokalpress	Storstads morgonpress	Kvällspress
Analys/kommentar	3	12	19
Raka nyheter	97	88	81
Summa	100	100	100
Antal	319	487	449

Kommentar: I lokalpress ingår *Nya Wermlands-Tidningen*, *Värmlands Folkblad*, *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning*, i storstadspress ingår *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* och i kvällspress *Aftonbladet* och *Expressen*.

Källa: *Medievalsundersökningen 2022*.

Av tabell 4.3. framgår tydligt att lokalpressen, i mycket mindre grad än tidningar på den nationella nivån, ägnade sig åt kommenterande och analyserande artiklar. Endast tre procent av nyheterna om riksväl rörelsen var explicita nyhetsanalyser eller kommentarer. Det skiljer sig från *DN* och *SvD* där motsvarande andel var 12 procent. Kvällstidningarna gav i allra störst

utsträckning plats åt analyser och nyhetskommentarer (19 procent). I lokalpressen var det relativt ovanligt med sådana artiklar, och i den mån de förekom fokuserade de dessutom oftast på riksväl rörelsen. Analyserar vi regionala eller kommunala valrörelser separat förekom det i stort sett inga analyser eller kommentarer över huvud taget.

Ett ytterligare sätt att karakterisera lokalpressens valbevakning är att undersöka i vilken grad rapporteringen präglades av konflikter. Konfliktnivå kan mätas på olika sätt, men i vår analys har vi valt att använda hur ofta det förekommer kritiska omdömen mot den *huvudomtalade aktören*. Det vill säga den aktör som andra oftast säger något om i artikeln. Ofta är det politiker eller partier som omtalas och kritiseras av andra partier. men det förekommer även exempelvis att journalister kritiserar hur politiker agerar och vad de säger. Det kanske inte sker särskilt ofta i sakpolitiskt orienterade artiklar utan oftare i nyheter som handlar om det politiska spelet, skandaler och liknande nyheter (Nord & Strömbäck, 2018; Reinemann et al., 2017). Även andra aktörer, till exempel allmänhet eller organisationer, kan självfallet också kritisera politiker och partier i valnyheterna.

Frågan är därmed hur hög konfliktnivån var i bevakningen av valrörelserna 2022. Om vi börjar med bevakningen av riksväl rörelsen visar resultaten (se tabell 4.4), liksom de tidigare analyserna, tydliga skillnader mellan lokalpressen och storstadsmorgontidningarna. Konfliktnivån (andel kritiska omdömen) var 20 procent i lokalpressen, medan motsvarande siffra för storstadspressen var 28 procent. Allra högst var konflikt-

nivån i kvällspressen (42 procent). Jämför vi de olika lokala tidningarna (se tabell 1 i tabellbilagan) fanns det även här skillnader. Framför allt i det att *Vimmerby Tidning* hade lägre konfliktnivå än de andra lokaltidningarna där endast 13 procent av alla artiklar om riksdagsvalet innehöll en artikel där den mest omtalade aktören utsattes för kritik. Motsvarande siffra för *NWT*, *Värmlands Folkblad* och *Piteå-Tidningen* var mellan 22 och 25 procent.

Tabell 4.4. Konfliktnivån i nyhetsbevakningen av riksväl rörelsen 2022 fördelat på tidningstyp (procent).

	Lokalpress	Storstadsmorgonpress	Kvällspress
Kritiska omdömen	20	28	42
Inga kritiska omdömen	80	72	58
Summa	100	100	100
Antal	319	487	449

Kommentar: I lokalpress ingår *Nya Wermlands-Tidningen*, *Värmlands Folkblad*, *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning*, i storstadspress ingår *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* och i kvällspress *Aftonbladet* och *Expressen*.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Om vi undersöker lokaltidningarnas bevakning av de regionala och kommunala valrörelserna (tabell 4.5) var konfliktnivån något högre jämfört med riksdagsvalrörelsen (23 procent jämfört med 20 procent). Skillnaderna mellan de olika tidningarna var större, med kritiska omdömen i 40 procent av artiklarna i *NWT* jämfört med endast 13 procent av artiklarna i *Vimmerby Tidning*. Givet att *NWT*:s bild av valrörelsen var mer konfliktorienterad jämfört med *Vimmerby Tidning*, oavsett vilket val det gäller, kanske det ändå kan sägas att det finns ett visst samband mellan hur man bevakar valen i de olika lokaltidningarna.

Tabell 4.5. Konfliktnivån i lokalpressens nyhetsbevakning av kommunala och regionala valrörelser 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Kritiska omdömen	23	40	20	26	13
Inga kritiska omdömen	77	60	80	74	87
Summa	100	100	100	100	100
Antal	1 327	74	74	74	105

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

5. Den medialiserade valrörelsejournalistiken

En annan aspekt av mediernas nyhetsbevakning av valrörelsen handlar om graden av medialisering, vilket förenklat uttryckt avser i vilken utsträckning och hur medierna själva formar och omformar det nyheterna handlar om (Strömbäck & Dimitrova, 2011; Strömbäck & Esser, 2014). Det omfattar bland annat hur medierna gestaltar politik som sådan (Aalberg et al., 2012, 2017; Johansson & Strömbäck, 2023a), där en vanlig distinktion är mellan de journalistiska gestaltningarna som spel och strategi, som sak, samt som skandal (Johansson & Strömbäck, 2019, 2023a; Nord & Strömbäck, 2018; Strömbäck & Dimitrova, 2011). Ju mer journalistiken gestaltar politik som spel och strategi, samt som skandal, desto mer medialiserad kan bevakningen sägas vara. Ett annat vanligt mått på graden av medialisering handlar om förekomsten av tolkande i relation till beskrivande journalistik, medan en tredje indikator utgörs av förekomsten av artiklar där journalisten uttrycker tydligt värderande omdömen. Hittills har nästan samtliga svenska stu-

dier av hur medialiserad journalistiken är avsett de nationella medierna: Frågan är därför i vilken grad de lokala mediernas bevakning av valrörelsen 2022 var medialiserad?

De lokala tidningarnas gestaltning av riksväl rörelsen

Låt oss börja med att undersöka gestaltningarna av *riksvalrörelsen* i den lokala pressen. I tabell 5.1 redovisas hur lokalpressen gestaltade riksväl rörelsen 2022 jämfört med rikstäckande dagspress.

Tabell 5.1. Gestaltningarna av politik i nyhetsbevakningen av riksväl rörelsen 2022 fördelat på tidningstyp (procent).

	<i>Lokalpress</i>	<i>Storstads- morgonpress</i>	<i>Kvällspress</i>
Sakgestaltning	65	54	38
Spelgestaltning	25	39	51
Skandalgestaltning	10	7	11
Summa	100	100	100
Antal	308	480	440

Kommentar: I lokalpress ingår *Nya Wermlands-Tidningen*, *Värmlands Folkblad*, *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning*, i storstadspress ingår *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* och i kvällspress *Aftonbladet* och *Expressen*. Artiklar där ingen gestaltning kunnat bedömas ingår inte.

Källa: *Medievalsundersökningen 2022*.

Resultaten visar att skillnaderna mellan tidningstyperna var tydliga, och att lokalpressen oftare gestaltade valet till riksdagen i termer av sakpolitik (65 procent) jämfört med storstads- och kvällstidningarna, där de sistnämnda hade minst andel artiklar dominerade av en sakgestaltning (38 procent). Med andra ord var valjournalistiken i de lokala tidningarna primärt inriktad på innehållet i politiska förslag, politiska åsikter i sakfrågor eller förhållanden i verkligheten med relevans för politikens sakinnehåll, både i abso-

luta termer och jämfört med de nationella tidningarna. En viktig förklaring till detta är att lokaltidningarna i hög grad förlitade sig på artiklar från nyhetsbyråer i bevakningen av riksväl rörelsen.

När det gäller gestaltandet av politik som spel och strategi var förhållandet det omvända. Kvällspressen hade störst tendens att beskriva väl rörelsen i termer av spel och strategi (51 procent), där politiska strategier, opinionsmätningar, vinnare och förlorare i valkampen eller förhandlingar eller policyprocesser stod i centrum för artiklarna. I storstadsmorgontidningarna var andelen nyheter som dominerades av en spelgestaltning lägre (39 procent), men absolut lägst var andelen spelgestaltande artiklar i lokaltidningarna (25 procent). Samtidigt var skandalgestaltningar ungefär lika vanliga i lokaltidningarna som i kvällspressen (10 respektive 11 procent), medan andelen skandalgestaltande artiklar var lägre i *DN* och *SvD* (7 procent). Sammantaget kan dessa resultat tolkas som att lokalpressens bevakning av riksväl rörelsen var mindre medialiserad jämfört med såväl storstads- som kvällspressen. Åtminstone när det gäller hur politik gestaltades.

Jämför vi de fyra undersökta lokaltidningarna är mönstret detsamma, med en större andel sak- än spelgestaltande artiklar, även om nivåerna skiljer sig mellan de lokala tidningarna (se tabell 2 i tabellbilagan). Störst andel sakgestaltningar hade *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning* (72 procent i båda). Noterbart är att *NWT* låg på samma nivå som storstadsmorgonpressen (55 procent), och att *NWT* hade ungefär samma andel spelgestaltande artiklar som *DN* och *SvD* (39 procent), medan *Vimmerby Tidning* hade

allra lägst andel artiklar där valrörelsen gestaltades i termer av spel och strategi (17 procent). Förekomsten av skandalgestaltningar skilde sig också åt, där *Värmlands Folkblad* stack ut med allra mest fokus på skandaler i rapporteringen av riksväl rörelsen. Det var däremot inga enskilda skandaler som stack ut: De flesta skandalgestaltande artiklar handlade om sabotage av valaffischer eller om politiker som hoppat av sin kandidatur.

En andra aspekt av medialisering handlar om i vilken grad journalisterna speglar eller tolkar politiska skeenden. Den kan också beskrivas som i vilken grad nyhetsmedierna fungerar som arenor för andra aktörer, respektive själva griper in och tolkar politiska skeenden (Nord & Strömbäck, 2018; Salgado & Strömbäck, 2012). Ur ett längre tidsperspektiv visar såväl svensk som internationell forskning en trend där journalistiken, åtminstone på det nationella planet, har blivit alltmer tolkande och allt mindre beskrivande (Djerf-Pierre & Weibull, 2001; Esser, 2008; Patterson, 1993; Steele & Barnhurst, 1996). Frågan är hur det ser ut i den lokala pressen jämfört med den nationella pressen?

Resultaten, i form av andelen artiklar som domineras av ett beskrivande respektive tolkande journalistiskt förhållningssätt i bevakningen av riksväl rörelsen, redovisas i tabell 5.2. Som framgår var ett beskrivande journalistiskt förhållningssätt vanligare i de lokala tidningarnas bevakning än i de nationella tidningarna. Omvänt var andelen artiklar som dominerades av ett tolkande journalistiskt förhållningssätt lägre. Endast sex procent av artiklarna i lokalpressens bevakning av riksväl rörelsen dominerades av ett tolkande

förhållningssätt, medan motsvarande siffra för storstadstidningarna var det dubbla (12 procent) och för kvällspressen det tredubbla (19 procent). Delar vi upp resultaten på de olika lokaltidningarna (se tabell 3 i tabellbilaga) hade *Vimmerby Tidning* den lägsta andelen artiklar som dominerades av ett tolkande journalistiskt förhållningssätt (tre procent), medan *Värmlands Folkblad* hade den högsta (12 procent).

Tabell 5.2. Beskrivande och tolkande journalistiskt förhållningssätt i nyhetsbevakningen av riksväl rörelsen 2022 fördelat på tidningstyp (procent).

	Lokalpress	Storstadsmorgonpress	Kvällspress
Beskrivande	94	88	81
Tolkande	6	12	19
Summa	100	100	100
Antal	319	487	449

Kommentar: I lokalpress ingår *Nya Wermlands-Tidningen*, *Värmlands Folkblad*, *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning*, i storstadspress ingår *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* och i kvällspress *Aftonbladet* och *Expressen*.

Källa: *Medievalundersökningen 2022*.

Oavsett om artiklarna *domineras* av ett tolkande eller beskrivande journalistiskt förhållningssätt kan tydligt värderande omdömen från journalisternas sida förekomma. Andelen artiklar som innehåller sådana kan ses som ett tredje mått på medialisering och en mer aktiv journalistroll. Tidigare forskning visar att sådana uttalanden oftast rör aspekter där valrörelsen gestaltas som spel och där journalisten bedömer hur väl politiker och partier lyckas med sina kampanjer eller utspel (Nord & Strömbäck, 2018; Reinemann m.fl., 2017). Frågan är hur stor andel av alla artiklar i bevakningen av riksväl rörelsen som innehöll tydligt

värderande uttalanden från journalisternas sida i de lokala tidningarna jämfört med de nationella? Svaret framgår av tabell 5.3.

Tabell 5.3. Förekomst av värderande uttalanden från journalistens sida i nyhetsbevakningen av riksvälrörelsen 2022 fördelat på tidningstyp (procent).

	Lokalpress	Storstadsmorgonpress	Kvällspress
Ja	21	41	61
Nej	79	59	39
Summa	100	100	100
Antal	319	487	449

Kommentar: I lokalpress ingår Nya Wermlands-Tidningen, Värmlands Folkblad, Piteå-Tidningen och Vimmerby Tidning, i storstadspress ingår Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet och i kvällspress Aftonbladet och Expressen. Artiklar där ingen gestaltning kunnat bedömas ingår inte.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Resultaten visar tydliga skillnader mellan lokal-, storstads- och kvällstidningar, och att lokalpressen återigen uppvisar en lägre grad av medialisering än de nationella tidningarna (tabell 5.3). Mer specifikt förekom värderande uttalanden från journalistens sida i 21 procent av artiklarna i de undersökta lokaltidningarna jämfört med 41 procent i de nationella morgontidningarna och 61 procent i kvällstidningarna. Värt att notera är att sådana uttalanden både kan vara berömande och kritiserande, liksom att de oftast handlar om det politiska spelet och mer sällan – om ens någon gång – om huruvida politiska förslag eller positioner är bra eller dåliga rent sakpolitiskt. Allra mest handlar det om strategi och kampanj (Nord & Strömbäck, 2018; Reinemann et al., 2017).

Samtidigt var skillnaderna mellan de lokala tidningarna tydliga och återspeglar skillnaderna när det gäller

andra indikatorer på graden av medialisering (se tabell 4 i tabellbilagan). Mer specifikt skiljde sig NWT och till viss del *Värmlands Folkblad* från de andra lokala tidningarna genom en högre andel artiklar med tydligt värderande uttalanden från journalisternas sida (36 respektive 29 procent) jämfört med både *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning* (15 respektive 16 procent).

Den lokaljournalistiska gestaltningen av regionala och kommunala valrörelser

Så här långt har vi huvudsakligen fokuserat på bevakningen av riksväl rörelsen. Om vi lämnar rikspolitiken och i stället fokuserar på bevakningen av de regionala och kommunala valrörelserna bör det noteras att vi valt att slå samman valrörelser på regional och kommunal nivå. Det beror i första hand på att antalet artiklar om regionala val är så få att särredovisning inte skulle vara särskilt meningsfull. Vi kunde ha valt att inte ta med de regionala valrörelserna i redovisningen, men eftersom regionerna har viktiga ansvarsområden (framför allt när sjukvård och kollektivtrafik) väljer vi att ta med dem i analyserna, men slår samman bevakningen av valrörelserna till regionfullmäktige med bevakningen av valrörelserna till kommunfullmäktige.

I den här delen av analyserna jämförs inte lokaltidningarna med riksmidierna. I stället fokuserar vi på huruvida lokalpressens bevakning av de regionala och kommunala valrörelserna skiljer sig åt i graden av medialisering samt om det finns likheter och skillnader mellan lokaltidningarnas bevakning.

Börjar vi med den första indikatorn på medialisering (tabell 5.5.), det vill säga andelen artiklar som gestal-

tade politik som sak, spel och skandal, visar resultaten att bevakningen av de lokala valen skilde sig från hur de lokala tidningarna bevakade riksväl rörelsen (jämför med tabell 5.1). Medan en klar majoritet av artiklarna om riksväl rörelsen dominerades av sakgestaltningar var dessa relativt sett mindre vanliga i bevakningen av de lokala väl rörelserna (65 jämfört med 50 procent). Omvänt dominerades en högre andel av artiklarna om lokalvalen av spelgestaltning jämfört med i bevakningen av riksväl rörelsen (34 jämfört med 25 procent). Andelen artiklar som dominerades av skandalgestaltning var också högre i bevakningen av de lokala jämfört med de nationella valen (16 jämfört med 10 procent).

Tabell 5.5. Gestaltningarna av politik i lokalpressens nyhetsbevakning av regionala och kommunala väl rörelser 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Sakgestaltning	50	49	46	34	67
Spelgestaltning	34	20	36	53	28
Skandalgestaltning	16	31	18	13	5
Summa	100	100	100	100	100
Antal	326	74	73	74	105

Kommentar: Artiklar där ingen gestaltning kunnat bedömas ingår inte.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Bryts resultaten ned på enskilda tidningar blir bilden mer komplex. Då visar resultaten stora skillnader mellan lokaltidningarna där *Vimmerby Tidning* var mest sakorienterad (67 procent) medan *Piteå-Tidningen* hade den högsta andelen artiklar som dominerades av spelgestaltningar (53 procent).

Går vi vidare till i vilken grad journalistiken dominerades av ett beskrivande eller tolkande journalistiskt förhållningssätt var skillnaderna inte särskilt stora mellan hur olika val bevakades i lokalpressen (tabell 5.6 och se tidigare tabell 5.3). Det finns dock en liten tendens att bevakningen av riksväl rörelsen var mer tolkande än bevakningen av de kommunala väl rörelserna (9 procent jämfört med 6 procent). Jämför vi de olika tidningarna så dominerades en väsentligt högre andel av artiklarna i *NWT* och *Värmlands Folkblad* av ett tolkande journalistiskt förhållningssätt än i de övriga tidningarna – och framför allt i *Vimmerby Tidning*.

Tabell 5.6. Beskrivande och tolkande journalistiskt förhållningssätt i lokalpressens nyhetsbevakning av regionala och kommunala väl rörelser 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Beskrivande	91	86	82	92	99
Tolkande	9	14	18	8	1
Summa	100	100	100	100	100
Antal	327	74	74	74	105

Källa: *Medievalsundersökningen 2022.*

Allra högst andel artiklar som dominerades av ett tolkande journalistiskt förhållningssätt hade *Värmlands Folkblad*, där nästan en femtedel (18 procent) kategoriserats som tolkande journalistik. Noterbart är att tidningen också var den lokaltidning som var allra mest tolkande även i sin bevakning av riksväl rörelsen (12 procent). Liksom i tidigare analyser finns det indikationer på att den lokala valbevakningen präglades mer av medialisering än bevakningen av riksväl rörelsen, men för de enskilda tidningarna var mönstret lik-

artat i fråga om graden av medialisering oavsett vilken politisk nivå som studeras.

Tar vi sedan den tredje indikatorn på medialisering – förekomst av tydligt värderande journalistiska kommentarer – förändras bilden något. När de regionala och kommunala valen bevakades var andelen värderande kommentarer från journalister på ungefär samma nivå som i bevakningen av riksväl rörelsen (38 jämfört med 36 procent). Den tidning där värderande journalistiska kommentarer var vanligast var *Vimmerby Tidning*, även om det inte skiljer sig särskilt mycket från *Värmlandstidningarna* (tabell 5.7).

Tabell 5.7. Förekomst av värderande uttalanden från journalistens sida i lokalpressens nyhetsbevakning av regionala och kommunala valrörelser 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Ja	36	38	34	28	40
Nej	64	62	66	72	60
Summa	100	100	100	100	100
Antal	327	74	74	74	105

Källa: *Medievalsundersökningen 2022.*

Noterbart är att om vi jämför med andelen artiklar med värderande journalistiska kommentar i bevakningen av rikspolitiken (tabell 4 i tabellbilagan) skilde sig framför allt inte *NWT* beroende av vilken nivå som bevakades. För *Piteå-Tidning* och *Vimmerby Tidning* var skillnaderna avsevärda, i det att värderande journalistiska kommentarer var mycket mer förekommande i bevakningen av de regionala och kommunala valrörelserna.

6. Dagordningar och aktörer i valbevakningen

Dagordningen i riksväl rörelsen

En central del av alla valrörelser är kampen om dagordningen, det vill säga vilka frågor som ska dominera den politiska debatten och mediernas bevakning av den. Politiska partier lägger stor kraft på att försöka styra vilka frågor valdebatten ska handla om. Många års forskning har också visat att mediernas prioriteringar av olika sakfrågor under en valrörelse påverkar väljarnas syn på vilka frågor som är viktiga (Djerf-Pierre & Shehata, 2017; McCombs & Valenzuela, 2021). Det i sin tur påverkar också väljarna när de tar ställning till vilket parti de ska rösta på (Iyengar & Kinder, 2010; Kioussis et al., 2015). En första fråga är därför vilka frågor som fick utrymme i de lokala och nationella tidningarnas bevakning av riksväl rörelsen, och om väljarna fick ungefär samma bild av vilka frågor som var viktigast i valrörelsen beroende på vilka medier de följde valrörelsen genom. Resultaten redovisas i tabell 6.1.

Av tabell 6.1 framgår hur stor uppmärksamhet de olika presstyperna ägnade åt olika sakfrågor under valrörelsen. En övergripande jämförelse med hjälp av ett korrelationsmått (överensstämmelsekoefficient) visar att dagordningarna var ganska lika. På en skala mellan 0 och 1, där korrelationen är större ju närmare måttet är 1, var likheten störst mellan lokalpressen och storstadsmorgonpressen (.89), och minst mellan lokalpressen och kvällstidningarna (.82). Det var med andra ord inte någon väsensskild skillnad på hur stor uppmärksamhet olika sakfrågor fick i de olika presstyperna, även om det fanns avvikelser.

Tabell 6.1. Medievalrörelsens dagordning (topp-10-lista) i nyhetsbevakningen av riksväl rörelsen 2022 fördelat på olika tidningstyp (procent).

	Lokalpress	Storstadsmorgonpress	Kvällspress
Lag och ordning	14	14	20
Ekonomi	13	13	15
Energi	10	10	10
Invandring	5	8	11
Miljö	8	7	6
Vårdfrågor	4	8	7
Försvar	8	6	5
Skola	4	7	4
Sociala frågor	6	4	7
Utrikespolitik	3	4	3
Övriga frågor	25	19	12
Totalt	100	100	100
Antal	731	1058	771

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem sakfrågor varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. I lokalpress ingår Nya Wermlands-Tidningen, Värmlands Folkblad, Piteå-Tidningen och Vimmerby Tidning, i storstadspress ingår Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet och i kvällspress Aftonbladet och Expressen.

Överensstämmelse mellan dagordningar: ÖK, Lokalpress/Storstadsmorgonpress=.89, Lokalpress/Kvällspress=.82, Storstadsmorgonpress/Kvällspress=.86.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Det mest förvånande är kanske att vård och skola fick mer utrymme i de nationella medierna än i lokalpressens rapportering av riksväl rörelsen. Den största avvikelserna handlar dock om att ”övriga frågor” fick mer utrymme i de lokala tidningarnas bevakning.

Frågan är därför vad som döljer sig bakom denna kategori. Går vi ner på detaljnivå visar resultaten att dessa ”övriga frågor” i hög grad handlade om kommunikationsfrågor och framför allt om infrastruktursatsningar och kollektivtrafik. I riksmidierna var

kommunikationsfrågor inte alls lika centrala som i lokalpressen. Liksom i tidigare analyser var de fyra lokala tidningarnas spegling av riksväl rörelsen emellertid inte enhetlig. Det fanns skillnader där både *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning* uppmärksammade frågor som bostadsfrågor och arbetslivsfrågor mer än de övriga lokaltidningarna. *NWT* fokuserade i stället sin rikspolitiska bevakning i högre grad på sjukvård än de andra lokaltidningarna, medan *Värmlands Folkblad* stack ut med mest fokus på lag och ordning (se tabell 5 i tabellbilaga).

Dagordningen i regionala och kommunala valrörelser

Så långt dagordningen i bevakningen av riksväl rörelsen. För väljarna är kanske ändå dagordningen i de regionala och kommunala valrörelserna än mer intressant. På riksplånet kan andra nyhetsmedier användas för att orientera sig om valrörelsens viktiga frågor, men lokalt är dagspressens prioriteringar viktigare. Här finns det färre om ens några alternativ för väljarna än lokala medier för att få ett grepp om vilka frågor som är centrala. Utifrån detta redovisar tabell 6.2 vilket utrymme olika sakfrågor fick i de lokala tidningarnas bevakning av region- och kommunvalen.

Sammantaget visar tabell 6.2, kanske inte så förvånande, att dagordningen i lokalpressens bevakning av regionval och kommunalval skiljer sig betydligt jämfört med hur de bevakade riksväl rörelsen. Lag och ordning samt invandring, som dominerade i bevakningen av valrörelsen till riksdagen 2022, finns exempelvis inte med bland de mest uppmärksammade sakfrågorna över huvud taget i bevakningen av de regionala

och lokala valen. Energi och ekonomi, som var några av valets stora frågor, låg också en bit ner på dagordningen lokalt. I stället låg kommunikationsfrågor, värdfrågor och skolfrågor i topp. Detta indikerar att de lokala tidningarnas bevakning av de regionala och kommunala valen fokuserade på sådana frågor som regionala och kommunala politiker ansvarar för.

Tabell 6.2. Medievalsundersökningens dagordning (topp-10-lista) i lokalpressens nyhetsbevakning av region- och kommunal 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Kommunikation	15	20	11	16	14
Värdfrågor	11	20	7	11	9
Skola	10	5	15	10	14
Arbetslivsfrågor	7	4	5	14	8
Sysselsättning	6	10	4	7	5
Energi	5	6	6	2	6
Miljö	5	6	4	7	4
Bostäder	5	1	10	5	4
Sociala frågor	5	4	5	2	6
Ekonomi	4	4	4	2	5
Övriga frågor	27	20	29	24	25
Totalt	100	100	100	100	100
Antal	659	141	132	121	265

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem sakfrågor varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998.

Överensstämmelse mellan dagordningar: ÖK, NWT/IVF=.70, NWT/IPT=.76, NWT/IVT=.76, VF/IPT=.76, VF/IVT=.89, PT-VT=.84.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Samtidigt skilde sig dagordningarna åt i de olika lokal-tidningarna. Även om kommunikationsfrågor fanns bland de tre översta i alla tidningar ligger ÖK i flera fall under .80. Intressantast är kanske att NWT och

Värmlands Folkblad hade relativt olika dagordningar (ÖK=.70), där exempelvis kommunikationsfrågor, vårdfrågor och sysselsättning fick mer uppmärksamhet i NWT medan *Värmlands Folkblad* gav mer utrymme åt skolfrågor och bostäder. Värt att notera i övrigt är att *Piteå-Tidningen* var den tidning där arbetslivsfrågor fick mest nyhetsutrymme (14 procent).

Aktörerna i lokalpressens bevakning

Sakfrågorna är givetvis centrala för väljarna möjlighet att orientera sig inför valdagen, men detsamma gäller de aktörer som bär upp sakfrågorna. Det gäller inte minst politikerna och de politiska partierna (Asp, 2007). För att kontextualisera börjar vi med att analysera utrymmet för politiker och politiska partier i de olika presstypernas bevakning av riksväl rörelsen. Resultaten, som utgår från andelen av samtliga aktörsframträdanden, redovisas i tabell 6.3.

Tabell 6.3. Uppmärksamhet för olika aktörsgupper i nyhetsbevakningen av riksväl rörelsen 2022 fördelat på tidningstyp (procent).

	Lokalpress	Storstadsmorgonpress	Kvällspress
Politiker	65	63	61
Myndigheter	8	7	5
Organisationer	4	5	5
Enskilda aktörer	3	4	3
Allmänhet/väljare	9	3	7
Medier/journalister	11	17	19
Övriga	0	1	0
Summa procent	100	100	100
Antal	2 321	3 835	3 635

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. I lokalpress ingår Nya Wermlands-Tidningen, Värmlands Folkblad, Piteå-Tidningen och Vimmerby Tidning, i storstadspress ingår Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet och i kvällspress Aftonbladet och Expressen. Överensstämmelse mellan dagordningar: ÖK, Lokalpress/Storstadsmorgonpress=.91, Lokalpress/Kvällspress=.91, Storstadsmorgonpress/Kvällspress=.94.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Resultaten i tabell 6.3 visar fördelningen mellan olika aktörsgrupper i bevakningen av riksväl rörelsen, och likheterna mellan preststyperna är slående. Alla måtten på överensstämmelse är över .91. Det finns vissa skillnader som är värda att notera. Till att börja med var mediebilderna av riksväl rörelsen något mer centrerad kring politiker och myndigheter i lokalpressen (73 procent sammanlagt) jämfört med storstadstidningarna (70 procent) och kvällspressen (66 procent). I kvällspressens rapportering tog journalisterna i stället mer plats (19 procent), vilket skiljer sig avsevärt från lokalpressen där motsvarande andel var 11 procent. Väljarna fick också mest utrymme i lokaltidningarna (9 procent). Skillnaderna mellan de olika lokaltidningarna var inte särskilt stora, även om mest fokus låg på politiker i NWT (70 procent) (se tabell 6 i tabellbilagan).

Görs motsvarande analys på bevakningen av region- och kommunvalen sjunker politikernas andel av alla aktörsframträdanden från 65 procent (se tabell 6.3) till 54 procent (tabell 6.4). Journalistnärvaron var också något högre än i de lokala tidningarnas bevakning av riksväl rörelsen (14 jämfört med 11 procent).

Tabell 6.4. Uppmärksamhet för olika aktörsgupper i lokalpressens nyhetsbevakning av region och kommunvalen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Politiker	54	56	54	53	53
Myndigheter	20	15	19	21	22
Organisationer	5	7	5	5	4
Enskilda aktörer	1	2	0	2	1
Allmänhet/väljare	6	6	7	5	7
Medier/journalister	14	14	15	13	13
Övriga	0	0	0	1	0
Summa procent	100	100	100	100	100
Antal	2 359	517	518	568	756

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998.

Överensstämmelse mellan dagordningar: ÖK, NWT/VF=.94, NWT/PT=.93., NWT/VT=.92, VF/PT=.95, VF/VT=.97, PT-VT=.96.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Andra skillnader i bevakningen av de regionala och lokala valen jämfört med bevakningen av riksväl rörelsen var att myndigheter av olika slag fick mycket mer utrymme i bevakningen av de regionala och lokala valen. En förklaring är att regionala och kommunala förvaltningar, liksom representanter för sjukhus, skolor och andra offentliga verksamheter, var vanligare som aktörer i bevakningen av de regionala och lokala valen. Noterbart är samtidigt att väljarna inte syntes mer i lokalvalsrapporteringen, utan snarare tvärtom.

Skillnaderna mellan de olika lokaltidningarna var små, även om NWT stack ut genom att ha mindre andel myndigheter som aktörer i valrapporteringen (15 procent). ÖK ligger på mellan .92 och .96, vilket indikerar att rapporteringen om de olika regionala och

kommunala valen var väldigt samstämmig i fråga om vilka aktörsgrupper som framträdde i bevakningen.

Partierna i lokalpressens valbevakning

Om vi går vidare och koncentrerar analyserna till vilken uppmärksamhet de politiska partierna fick i bevakningen bör det påpekas att analyserna bygger på alla politiska aktörer, det vill säga partiledare, enskilda ledamöter, kandidater eller partier som kollektiv och både om de agerar, det vill säga att de säger eller gör något, eller att andra pratar om dem.

Tabell 6.5. Uppmärksamhet för politiska partier i nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 fördelat på tidningstyp (procent).

	Lokalpress	Storstadsmorgonpress	Kvällspress
Vänsterpartiet	5	7	6
Socialdemokraterna	29	30	27
Miljöpartiet	3	5	6
Centern	10	10	9
Liberalerna	7	8	8
Moderaterna	15	17	16
Kristdemokraterna	5	6	6
Sverigedemokraterna	16	16	21
Övriga partier	10	1	1
Summa procent	100	100	100
Antal	1 310	1 977	1 949

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. I lokalpress ingår Nya Wermlands-Tidningen, Värmlands Folkblad, Piteå-Tidningen och Vimmerby Tidning, i storstadspress ingår Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet och i kvällspress Aftonbladet och Expressen. Överensstämmelse mellan partier: ÖK, Lokalpress/Storstadsmorgonpress=.91, Lokalpress/Kvällspress=.88, Storstadsmorgonpress/Kvällspress=.94.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

I tabell 6.5 jämförs den totala medieuppmärksamheten för de olika partierna i de olika tidningstypernas nyhetsbevakning av riksväl rörelsen.

En första slutsats som kan dras av jämförelserna är att riksmidierna gjorde en något mer likartad nyhetsvärdering av de politiska partierna än de lokala tidningarna. Det framkommer av att korrelationen mellan storstadsmorgonpressen och kvällspressen är högre ($\text{ÖK}=.94$) än för lokalpressen och de övriga. Denna avvikelser beror i stort sett uteslutande på att lokaltidningarna gav mer utrymme för ”övriga partier”. Dels handlade det om att lokala partier med rikspolitiska ambitioner fick en del utrymme i den lokala valdebatten, dels om att lokala partier ur rikspolitiskt perspektiv fick uppmärksamhet i nyheterna. Ett exempel på det senare var när satirprogrammet Svenska nyheter i SVT drev med lokala partier, vilket uppmärksammades i de berörda kommunerna.

Skillnaderna mellan lokaltidningarna (tabell 7 i tabellbilaga) varierar och olikheten var allra störst mellan Karlstadstidningarna ($\text{ÖK}=.81$). Störst likhet fanns mellan *Piteå-Tidningen* och *Vimmerby Tidning* ($\text{ÖK}=.94$), men sammantaget var mediebilderna av riksväl rörelsen åtminstone delvis beroende av vilken lokal dagstidning väljarna tog del av. Då frågan om partipolitisk partiskhet ofta diskuteras, är det intressant att detaljgranska om tidningar med olika politisk färg på ledarsidan också nyhetsvärderade partierna på samma sätt. Om vi summerar ihop partierna på höger- och vänstersidan och tidningens politiska färg (tabell 6.6) visar resultaten generellt några procentenheters övervikt för vänstersidan (52 mot 48 procent). Samma

sak gällde för de två socialdemokratiska tidningarna *Värmlands Folkblad* och *Piteå-Tidningen*. I NWT var förhållandet det motsatta där högersidan fick mer utrymme (54 mot 46 procent).

Tabell 6.6. Uppmärksamhet för höger- och vänstersidan i lokalpressens nyhetsbevakning av riksvälrorelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Vänstersidan	52	46	54	53	56
Högersidan	48	54	46	47	44
Summa procent	100	100	100	100	100
Antal	1 179	259	192	335	393

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinlägg. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. Högersidan=Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna, Sverigedemokraterna, Vänstersidan=Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centern. Kategorin "Övriga partier" ingår inte i tabellen.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Detta skulle kunna tolkas som ett visst stöd för tanken att dagstidningens politiska färg avspeglas i nyhetsbevakningen. En sådan tolkning om politisk vinkling kompliceras samtidigt av att den borgerliga *Vimmerby Tidning* var den tidning som gav vänstersidan mest utrymme (56 procent).

För att fördjupa analysen går vi därför vidare och presenterar i tabell 6.7 ett sammanfattande mått på hur partierna behandlades i olika presstyper. Måttet kallas AB-index (aktörsbehandlingsindex) och tar både hänsyn till hur mycket och på vilket sätt (positivt och negativt) en aktör – i detta fall politiska partier – syns i nyheterna. För mer detaljer kring hur måttet räknas ut och bör tolkas hänvisar vi till huvudrapporten av Medievalsundersökningarna 2022 (Johansson & Strömbäck, 2023a).

Tabell 6.7. Partiernas behandling i nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 fördelat på tidningstyp (AB-index).

	Lokalpress	Storstadsmorgonpress	Kvällspress
Vänsterpartiet	+36	+22	+14
Socialdemokraterna	+49	+26	+14
Miljöpartiet	+53	+40	+20
Centern	+45	+45	+27
Liberalerna	+44	+18	+22
Moderaterna	+38	+24	+12
Kristdemokraterna	+36	+24	+20
Sverigedemokraterna	+9	+2	-2
Genomsnitt	+39	+25	+16

Kommentar: Tabellen bygger på antal aktörsframträdanden. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. AB-index bygger på ett sammanfattande mått av hur aktörer uppmärksammas (agerar, omtalas positivt, omtalas negativt och totalt antal agerande/omtalande) i medierna och kan variera mellan +100 (= mycket positiv behandling) och -100 (= mycket negativ behandling). I lokalpress ingår Nya Wermlands-Tidningen, Värmlands Folkblad, Piteå-Tidningen och Vimmerby Tidning, i storstadspress ingår Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet och i kvällspress Aftonbladet och Expressen. **Källa:** Medievalsundersökningen 2022.

Resultaten visar att alla partier generellt fick bättre behandling i lokalpressen jämfört med de andra press typerna. Partierna kom med andra ord mest gynnsamt ut i lokalpressen (+39), lite mindre gynnsamt i storstadsmorgontidningarna (+25), och minst fördelaktigt i kvällspressen (+16). Liksom i tidigare analyser bekräftas bilden av att vänstersidan i just valet 2022 fick en mer gynnsam behandling än högerpartierna. Detta skiljer sig från bevakningen av valet 2018 (Johansson & Strömbäck, 2019). I de lokala tidningarna fick Miljöpartiet den mest gynnsamma bevakningen (+53) medan Sverigedemokraterna fick den minst gynnsamma (+9).

I tabell 6.8 redovisas hur de höger- och vänstersidan behandlades i bevakningen av riksväl rörelsen, generellt

och i de olika lokaltidningarna. För de enskilda partierna finns resultaten redovisade i tabell 8 i tabellbilagan.

Tabell 6.8. Höger- och vänstersidans behandling i lokalpressens nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 (AB-index).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Vänstersidan	+47	+42	+36	+49	+54
Högersidan	+28	+30	+34	+26	+26

Kommentar: Tabellen bygger på antal aktörsframträdanden. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. Högersidan=Liberallerna, Moderaterna, Kristdemokraterna, Sverigedemokraterna, Vänstersidan=Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centern. AB-index bygger på ett sammanfattande mått av hur aktörer uppmärksammas (agerar, omtalas positivt, omtalas negativt och totalt antal agerandefomtalande) i medierna och kan variera mellan +100 (= mycket positiv behandling) och -100 (= mycket negativ behandling).

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

När hänsyn inte bara tas till hur mycket uppmärksamhet partierna fick utan även vilken slags uppmärksamhet det handlade om blir bilden lite annorlunda. Den generella bilden, att vänstersidan gynnades mer än högersidan, står fast (+47 mot +28). I huvudsak berodde detta på att Sverigedemokraterna fick omfattande kritik. Men i de olika tidningarna var bilden inte riktigt densamma. Här visar resultaten att vänstersidan fick en mer gynnsam bevakning i alla undersökta lokala tidningar, även om skillnaden i *Värmlands Folkblad* är så liten att tolkningen snarast är att mediebildens var balanserad mellan höger- och vänstersidan. För de andra tidningarna är bilden mer entydig att vänstersidan fick en mer gynnsam bevakning. Kopplingen mellan tidningens partifärg och partiernas mediebild blev med andra ord mer komplex när hänsyn också tas

till vilken sorts uppmärksamhet partierna fick. Förklaringen till de olika resultaten är att även om vissa partier får mycket uppmärksamhet får de också i vissa fall mycket kritik. Att synas är inte allt.

Som en sista och avslutande analys redovisas hur de olika lokaltidningarna uppmärksammade olika partier i de regionala och kommunala valen (tabell 6.9).

Tabell 6.9. Uppmärksamhet för politiska partier i lokalpressens nyhetsbevakning av regionala och kommunala valrörelser 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Vänsterpartiet	7	4	6	8	10
Socialdemokraterna	21	20	25	25	16
Miljöpartiet	5	4	4	2	7
Centern	11	6	11	11	16
Liberalerna	5	4	4	6	5
Moderaterna	14	20	9	12	16
Kristdemokraterna	8	6	3	5	15
Sverigedemokraterna	12	13	13	13	10
Övriga partier	17	23	25	18	5
Summa procent	100	100	100	100	100
Antal	1 199	276	267	294	362

Kommentar Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998.

Överensstämmelse mellan partier: ÖK, NWT/VF=.86, NWT/PT=.84., NWT/VT=.71, VF/PT=.91, VF/VT=.68, PT-VT=.74.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Kanske inte så förvånande var olikheterna större när det handlar om hur de lokala tidningarna bevakade partierna i de regionala och kommunala valrörelserna. En viktig förklaring är att det skiljer sig åt vilka partier och koalitioner som styrde regioner och kommuner inom tidningarnas täckningsområde. Allra störst skillnad hittar vi mellan *Värmlands Folkblad* och *Vimmerby*

Tidning (ÖK=.68). Vad som kan noteras att det fanns skillnader mellan de två tidningarna som täcker samma område, *NWT* och *Värmlands Folkblad*. Även om korrelationen är bland de högsta (ÖK=.85) fanns det lite olika prioriteringar. Inte minst fick Moderaterna en avsevärt större plats i *NWT* jämfört med *Värmlands Folkblad* (20 mot 9 procent), medan förhållandet var det omvända för Socialdemokraterna (20 mot 25 procent). Med andra ord återkommer den skillnad som fanns i uppmärksamhet för olika partier i Karlstadstidningarnas rapportering av riksvälrorelsen i deras bevakning av de lokala valen. Frågan är då om den även finns kvar när hänsyn tas till vilken sorts uppmärksamhet det handlar om. Svaret återfinns i tabell 6.10.

Tabell 6.10. Partiernas behandling i lokalpressens nyhetsbevakning av regionala och kommunala valrörelser 2022 (AB-index).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Vänsterpartiet	+54	+64	+45	+39	+66
Socialdemokraterna	+55	+49	+61	+46	+65
Miljöpartiet	+58	+74	+31	+36	+72
Centern	+60	+63	+52	+49	+71
Liberalerna	+56	+90	+60	+47	+49
Moderaterna	+53	+57	+51	+43	+63
Kristdemokraterna	+60	+53	+65	+43	+72
Sverigedemokraterna	+20	-1	+14	+31	+33
Genomsnitt	+52	+51	+47	+42	+61

Kommentar: Tabellen bygger på antal aktörsframträdanden. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. AB-index bygger på ett sammanfattande mått av hur aktörer uppmärksammas (agerar, omtalas positivt, omtalas negativt och totalt antal agerande/omtalande) i medierna och kan variera mellan +100 (= mycket positiv behandling) och -100 (= mycket negativ behandling).

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Ser vi på resultaten i tabell 6.10 fick Socialdemokraterna en mer gynnsam bevakning än Moderaterna i Värmlands Folkblad (+61 mot +51) och på motsvarande sätt fick Moderaterna en mer gynnsam bevakning i NWT än Socialdemokraterna (+57 mot +49). Bilden kompliceras samtidigt av hur de andra partierna behandlas, eftersom vänstersidan sammantaget fick en mer positiv behandling i alla undersökta tidningar (se tabell 9 i tabellbilagan). Det går med andra ord inte att dra några säkra slutsatser om eventuell politisk partiskhet i dessa analyser.

På ett mer generellt plan visar resultaten att partierna fick en mer gynnsam bevakning när rapporteringen handlade om regionala och kommunala val jämfört med rapporteringen av riksväl rörelsen (+52 jämfört med +39). Den viktigaste förklaringen till detta är att det relativt sällan förekom kritiska omdömen om politiker i bevakningen av de regionala och kommunala valen. Liksom i rapporteringen av riksväl rörelsen fick Sverigedemokraterna den minst gynnsamma bevakningen, men slående är att alla andra partier fick en ganska likartad behandling (mellan +53 och +60). Samtidigt visar resultaten också att det fanns skillnader mellan de lokala tidningarna, där *Vimmerby Tidning* stack ut genom att generellt ge alla partier en mer gynnsam mediebild.

7. Slutsatser

I detta avsnitt ska vi försöka dra samman resultaten och ge en mer övergripande bild av vad de egentligen säger om lokalpressens valrörelsebevakning. Detta

kommer ske i några sammanfattande punkter. Men först ska vi sammanfatta resultaten från de olika kapitlen var för sig, det vill säga karaktäristiken och dynamiken, medialiseringen, dagordningen och aktörerna. Vad visar resultaten?

Karaktäristik och dynamik i lokalpressens valbevakning

Ett första tydligt resultat, om vi jämför lokalpressens valbevakning dels med de nationella tidningarna och dels med varandra, är att de lokala tidningarna publicerar avsevärt färre artiklar om valrörelserna än vad de nationella tidningarna gör. I storstadsmorgonpressen och kvällspressen fanns det i genomsnitt cirka 15 artiklar om valet varje dag under valrörelsen (se Johansson & Strömbäck, 2023a). Motsvarande siffra i lokalpressen för alla tre politiska nivåer låg på ungefär sju artiklar per nummer. Med tanke på att riksvalet fick cirka hälften av all valrapportering i lokaltidningarna innebär det att tre till fyra artiklar per tidnings-exemplar per dag handlade om valet till riksdagen och ungefär lika många artiklar om de regionala och kommunala valen. Det är inte särskilt mycket, särskilt med tanke på att de lokala tidningarna bevakar både flera kommuner och valet till regionfullmäktige.

I viss mån stärks det lokala perspektivet genom att lokalpressen gärna anlägger lokala vinklar när de bevakar rikspolitiken, såsom att belysa lokala konsekvenser eller lokala exempel. Därmed försöker man göra rikspolitiken mer relevant för läsarna. Ett annat sätt att relevansgöra händelser och skeenden kan vara att ge fördjupande och analyserande perspektiv. I de lokala tidningarna är det ett ovanligt grepp, och när

lokalpressen väl publicerade analyser handlade de mest om rikspolitiken. Även ur det perspektivet trumfades rikspolitiken ofta de regionala och kommunala valen. Konflikter ses ofta som sätt att fånga publiken, men där hittade vi ingen större skillnad mellan riksmidier och lokalmedier, eller rättare sagt mellan morgontidningarna. Kvällspressen har generellt sett, och kanske inte så förvånande, större fokus på konflikter. Värt att notera är att olika lokaltidningar också har lite olika stil som återkommer när det gäller konfliktnivån i bevakningen av riksväl rörelsen och av valen till regionfullmäktige och kommunfullmäktige. Lite enkelt uttryckt kan det möjligen tolkas som att lokaltidningar tenderar att bevaka politik på ett liknande sätt oavsett vilken politisk nivå det handlar om.

Medialiserad lokal valrörelsejournalistik

I kapitel 4 analyserade vi tre olika aspekter av medialisering: gestaltning, tolkande respektive beskrivande journalistik, samt förekomsten av värderande omdömen från journalister. I denna sammanfattning lyfter vi även in fördelningen mellan politiker och journalister som aktörer från kapitel 5 som en ytterligare indikator på medialisering.

Så vilka slutsatser kan då dras av analyserna?

För det *första* var lokalmediernas bevakning av riksväl rörelsen mindre medialiserad än valrörelsebevakningen i de nationella tidningarna. Skillnaden var störst gentemot kvällspressen. Samtidigt visar resultaten att olikheterna var stora även mellan de undersökta lokaltidningarna, där framför allt bevakningen i NWT liknade storstadsmorgonpressen mer i fråga om

medialisering av valjournalistiken. Däremot framstår framför allt *Vimmerby Tidnings* bevakning av rikspolitiken som minst medialiserad.

För det *andra* skiljer sig lokalpressens bevakning i graden av medialisering beroende på om det handlar om riksväl rörelsen eller de regionala och kommunala valrörelserna. I bevakningen av de regionala och kommunala valrörelserna var journalistiken i de lokala tidningarna både mer spelfokuserad och tolkande. Dessutom var förekomsten av värderande omdömen vanligare och journalisternas synlighet större jämfört med tidningarnas bevakning av riksväl rörelsen. En viktig förklaring till denna skillnad är att lokalpressen i stor utsträckning använder nyhetsbyråmaterial för att bevaka rikspolitiken, medan de egna journalisterna bevakar regional och kommunal nivå.

Samtidigt ska det återigen poängteras att skillnaderna var stora beträffande graden av medialisering av den lokala valbevakningen, även om mönstret inte var lika tydligt som när det gäller de lokala tidningarnas bevakning av riksväl rörelsen. Faktum är att den största tidningen – *NWT* – inte låg i topp på någon av indikatorerna på medialisering i bevakningen av de regionala och kommunala valen. Andra faktorer än tidningens storlek verkar med andra ord också spela roll.

Dagordningen i lokal valbevakning

När det gäller hur stor uppmärksamhet olika frågor fick i de lokala tidningarna, dagordningen, skiljer det sig naturligt nog beroende på om det handlar om deras bevakning av riksväl rörelsen eller de regionala och kommunala valrörelserna. När lokaltidningarna

bevakade valet till riksdagen uppmärksammade tidningarna i stort sett samma frågor som storstadsmorgonpressen och kvällstidningarna, även om det fanns vissa avvikelser. Den allra viktigaste är att lokalpressen oftare lyfte fram kommunikationsfrågor generellt. Infrastruktursatsningar och kollektivtrafik är frågor som alla lokaltidningar prioriterade mer än riksmidierna. Men det finns skillnader mellan de undersökta tidningarna. I vissa av tidningarna lyftes bostadsfrågor och arbetslivsfrågor, i andra sjukvård eller lag och ordning. Här finns det tecken på att lokala vinklar och prioriteringar görs när lokalmedier bevakar rikspolitiken.

När nyheterna handlade om de regionala och kommunala valrörelserna var dagordningen en annan. Kommunikationsfrågor toppade listan följt av vårdfrågor och skola. Men även arbetslivsfrågor och samsättning var stora frågor i de lokala valrörelserna, medan riksvälrelsens dominerande frågor hamnade i skymundan.

Ibland sägs det att de regionala och kommunala valrörelserna bedrivs i rikspolitikens skugga, och att det knappt finns några lokala valrörelser om det inte ska stängas ett sjukhus eller en skola hotas av nedläggning. Även om lokaltidningarnas valbevakning i stor utsträckning handlade om riksvälrelsen visar resultaten att bevakningen av regionala och kommunala hade en helt annan profil med en dagordning som var väsensskild från vad rikspolitiker debatterade. Lokala val handlade därmed i hög grad om lokala frågor.

Politikerna i valbevakningen

När det till sist gäller aktörerna i valbevakningen visar resultaten att när de lokala tidningarna uppmärksammar de politiska partierna i den nationella valrörelsen så gör de det på ungefär samma sätt som riksmidierna, men precis som när det gällde dagordningen finns det avvikelser. Här handlar det om att små lokala partier med rikspolitiska ambitioner eller att lokala partier syns i riksnyheter, vilket skapade en liten annorlunda bild. När det gäller den ständigt omdebatterade frågan om partiskhet, visar resultaten tendenser av att partier som står tidningen nära fick något större medietäckning. När analyserna tar hänsyn till hur kritisk bevakningen var är det svårare att hitta några entydiga mönster av att närstående partier gynnas i de lokala tidningarnas rapportering. Detta gällde för bevakning av valrörelsen på såväl riksnivå som på regional och kommunal nivå.

Men vad som tydligt skiljer mediebilderna av politiker i lokalpressen är att de inte lika ofta utsätts för kritik som i riksmidierna. Både i bevakningen av rikspolitiska aktörer och av regionala och kommunala politiker förekom det inte lika ofta kritiska omdömen. Sammantaget är mediebilderna av politiker därför lite mindre konfliktfylld i lokalpressen. Det är en snällare arena för politik, om man så vill.

Övergripande slutsatser

Utifrån de här resultaten kan några mer övergripande slutsatser dras när det gäller de lokala tidningarnas bevakning av valrörelserna 2022. I vilken utsträckning

de är giltiga för andra lokala tidningar än de vi har undersökt är givetvis en öppen fråga. Detsamma gäller även om de är giltiga för bevakningen av andra val. När det gäller de nationella mediernas bevakning av valrörelser visar tidigare forskning att den präglas av både stabilitet och förändring (Asp & Bjerling, 2014; Johansson & Strömbäck, 2019, 2023a; Nord & Strömbäck, 2018), och det gäller med all sannolikhet även de lokala tidningarna och deras valrörelserapportering.

En *första* slutsats är att omfattningen av de lokala tidningarnas bevakning av de regionala och lokala valen var mycket begränsad. Att enbart publicera tre till fyra artiklar per utgivningsdag som handlar om de regionala och lokala valen är inte särskilt mycket. Den kritiska frågan att ställa är om det kan anses vara tillräckligt för att tillhandahålla sådan information som medborgarna behöver för att kunna ta ställning till de politiska partierna, hur de som har haft makten har skött sig, och till den politik de säger sig vilja driva efter valdagen. Dessutom ska man komma ihåg att de lokala tidningarna inte bara bevakar en utan flera kommuner, vilket ytterligare stärker bilden av en otillräcklig omfattning av bevakningen av de regionala och kommunala valen. Båda valen, och särskilt regionvalen, kan därför sägas befinna sig i skuggan av riksväl rörelsen. Att det är relativt vanligt med lokala vinklingar i bevakningen av riksväl rörelsen hjälper ur det perspektivet inte medborgarna när de ska ta ställning i de regionala och lokala valen.

En *andra* slutsats är att bevakningen av de regionala och lokala valen samtidigt skiljer sig från bevakningen av riksväl rörelsen. Det gäller inte minst dagordningen,

det vill säga hur stor uppmärksamhet olika frågor fick i tidningarnas valbevakning. På ett sätt är det naturligt, eftersom politiken i olika regioner och kommuner delvis präglas av olika problem och frågor, men det är också önskvärt ur ett normativt perspektiv. Lokala valrörelser, och tidningarnas bevakning av dem, bör vara lokalt präglade.

En *tredje* slutsats är att valrapporteringen i de lokala tidningarna är mindre präglad av medialisering än valrapporteringen i de nationella medierna. I den mån som medialisering ses som ett problem är det positivt, samtidigt som det kan ses som ett uttryck för att konkurrensen om människors uppmärksamhet är mindre intensiv och graden av kommersialisering lägre på den lokala än på den nationella nivån (Strömbäck & Dimitrova, 2011; Strömbäck & Van Aelst, 2010). En annan viktig förklaring är att de lokala tidningarna i hög grad förlitar sig på material från nyhetsbyråer, som tenderar att vara mindre medialierat.

En *fjärde* slutsats handlar om bevakningen av de politiska aktörerna i de lokala mediernas bevakning. På nationell nivå visar en lång rad studier att det inte finns någon systematisk politisk partiskhet när de nationella medierna bevakar valrörelser (Asp, 2006, 2011; Johansson & Strömbäck, 2019, 2023a; Nord & Strömbäck, 2018), men hur det ser ut på lokal nivå finns det mindre forskning om. En studie av hur lokala tidningar bevakade valrörelsen 2006 fann vissa tendenser till politisk partiskhet (Nord & Nygren, 2007). I den här studien är bilden mer komplicerad, och några entydiga mönster är svåra att upptäcka. Om det beror på att olika lokala tidningar har ingått i olika studier,

eller att tiderna och därmed den lokala journalistiken har förändrats, får betraktas som en öppen fråga. Vad som kan sägas är att konfliktnivån är lägre i lokala tidningar och att den lokala bevakningen är snällare – och att den tycks vara det generellt.

Referenser

- Aalberg, T., De Vreese, C., & Strömbäck, J. (2017). Strategy and game framing. I C. de Vreese, F. Esser & D. N. Hopmann (red.), *Comparing political news* (s. 33–49). London: Routledge.
- Aalberg, T., Strömbäck, J., & de Vreese, C. H. (2012). The framing of politics as strategy and game: A review of concepts, operationalizations and key findings. *Journalism*, 13(2), 162–178.
- Asp, K. (2006). *Rättvisa nyhetsmedier. Partiskheten under 2006 års medievalsreform*. Göteborg: JMG, Göteborgs universitet.
- Asp, K. (2007). Fairness, informativeness, and scrutiny. The role of news media in democracy. *Nordicom Review* 28, 31–50.
- Asp, K. (2011). *Mediernas prestationer och betydelse: Valet 2010*. Göteborg: JMG, Göteborgs universitet.
- Asp, K., & Bjerling, J. (2014). *Mediekratin: Mediernas makt i svenska val*. Ekerlids Förlag.
- Birgersson, B. O. (1969): *Det kommunala kommunikationssystemet. En undersökning om den kommunala informationen under icke-valtid*. Kommunal-forskningsgruppens avhandlingsserie: 11.

- Brantgärde, L., Sjölin, M., & Alfredsson, I. (1981). *Kommunalpolitik, massmedier och medborgare. Studie av kunskaper, mediautbud och förutsättningar för lokal opinionsbildning*. Stockholm: DsKn 1981:13.
- Djerf-Pierre, M., & Shehata, A. (2017). Still an Agenda Setter: Traditional News Media and Public Opinion During the Transition From Low to High Choice Media Environments: Still an Agenda Setter. *Journal of Communication*, 67(5), 733–757.
- Djerf-Pierre, M., & Weibull, L. (2001). *Spegla, granska, tolka. Aktualitetsjournalistik i svensk radio och TV under 1900-talet*. Stockholm: Prisma.
- Esser, F. (2008). Dimensions of Political News Cultures: Sound Bite and Image Bite News in France, Germany, Great Britain, and the United States. *The International Journal of Press/Politics*, 13(4), 401–428.
- Iyengar, S., & Kinder, D. R. (2010). *News that matters. Television and American opinion* (andra upplagan). Chicago: University of Chicago Press.
- Johansson, B. (1998). *Nyheter mitt ibland oss. Kommunala nyheter, personlig erfarenhet och lokal opinionsbildning*. Göteborg: JMG, Göteborgs universitet.
- Johansson, B. (2001): Finns det en kommunal medievals rörelse? I H. Oscarsson (red), *Skilda valdagar och vårval*. SOU 2001:65.
- Johansson, B. (2005) Den regionala medievals rörelsen. I L. Nilsson (red), *Svens samhällsorganisation i förändring. Västsverige vid millennieskiftet* (s.178–200). Göteborgs universitet: Utvärderingsprogrammet Västra Götalandsregionen

- Johansson, B. (2007). Kommunstorlek, massmedier och lokal opinionsbildning. I F. Johansson, D. Karlsson, B. Johansson, & Y. Nowén-Bretzer (red.), *Kommunstorlek och demokrati* (s. 117–136). Stockholm: Sveriges kommuner och landsting.
- Johansson, B., & Strömbäck, J. (2019). *Kampen om mediebilden. Nyhetsjournalistik i valrörelsen 2018*. Stockholm: Institutet för mediestudier.
- Johansson, B., & Strömbäck, J. (2023a). *Valet 2022. Politiken, medierna och nyhetsagendan*. Stockholm: Institutet för mediestudier.
- Johansson, B., & Strömbäck, J. (2023b). *Valnyheter offline & online*. Stockholm: Institutet för mediestudier.
- Kantar (2022). *Auditrapport, dagspress 2022*. Kantar.
- Kiouis, S., Strömbäck, J., & McDevitt, M. (2015). Influence of Issue Decision Salience on Vote Choice: Linking Agenda Setting, Priming, and Issue Ownership. *International Journal of Communication*, 3347–3368.
- Leckner, S., & Nygren, G. (2016). Det lokala och hyperlokala medielandskapet -nyhetspublicering utanför de etablerade medierna. I L. Truedson (red.), *Mediestudiers årsbok* (s. 42–85). Stockholm: Institutet för mediestudier.
- Linderoth, S. (1981). *Från konkurrens till monopol. En studie av lokal politisk och ekonomisk journalistik*. Stockholm: Dialog.
- Marsh, M. (1988). Testing the second-order election model after four European elections. *British Journal of Political Science*, 28(4), 591–607.

- McCombs, M., & Valenzuela, S. (2021). *Setting the agenda. The news media and public opinion* (3rd ed.). Polity.
- Nord, L., & Nygren, G. (2007). *Präktiga massmedier. De lokala mediernas valbevakning 2006*. Stockholm: Sveriges kommuner och landsting.
- Nord, L., & Strömbäck, J. (2018). *Svenska valrörelser. Väljare, medier och partier under 2000-talet*. Santérus.
- Nygren, G. (2019). Journalistiken i det lokala samhället. I M. Karlsson & J. Strömbäck (red.), *Handbok i journalistikforskning* (s. 283–295). Studentlitteratur.
- Nygren, G., & Schjærff Engelbrecht, N. (2018). Vita fläckar och medieskuggor – stora skillnader i mediernas kommunbevakning. I L. Truedson (red.), *Mediestudiers årsbok* (s. 22–54). Stockholm: Institutet för mediestudier.
- Nygren, G., Leckner, S. & Tenor, C. (2018). Hyperlocals and legacy media. Media ecologies in transition. *Nordicom Review*, 39(1), 33–50.
- Oscarsson, H. (red), *Skilda valdagar och vårval*. SOU 2001:65.
- Patterson, T.E. (1993). *Out of order*. New York: Vintage.
- Reif, K., & Schmitt, H. (1980). Nine second-order national elections. A conceptual framework for the analysis of European election results. *European Journal of Political Research*, 8(1), 3–44.
- Reinemann, C., Scherr, S., Esser, F., Hopmann, D. N., Aalberg, T., Van Aelst, P., Berganza, R., Hubé, N., Legnante, G., Matthes, J., Papathanassopoulos, S., Salgado, S., Sheaffer, T., Stanyer, J., & Strömbäck, J. (2017). Cross-conceptual architecture of news. I C.

- de Vreese, F. Esser & D. N. Hopmann (red.), *Comparing political news* (s. 150–167). London: Routledge.
- Salgado, S., & Strömbäck, J. (2012). Interpretive journalism: A review of concepts, operationalizations and key findings. *Journalism*, 13(2), 144–161.
- Salgado, S., Strömbäck, J., Aalberg, T., & Esser, F. (2017). Interpretive journalism. In *Comparing political journalism* (pp. 50–70). Routledge.
- Sjölin, Mats (1985). *Kommunalpolitiken i massmediernas spegel. En studie av dagspressens och lokalradions bevakning av fem kommuner*. Lund: Dialogos.
- Steele, C. A., & Barnhurst, K. G. (1996). The journalism of opinion: Network coverage in U.S. presidential campaigns, 1968–1988. *Critical Studies in Mass Communication*, 13, 187–209.
- Strömbäck, J., & Dimitrova, D. V. (2011). Mediatization and Media Interventionism: A Comparative Analysis of Sweden and the United States. *The International Journal of Press/Politics*, 16(1), 30–49.
- Strömbäck, J., & Esser, F. (2014). Mediatization of politics: Towards a theoretical framework. I F. Esser & J. Strömbäck (red.), *Mediatization of politics. Understanding the transformation of Western democracies* (s. 3–28). Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Strömbäck, J., & Van Aelst, P. (2010). Exploring Some Antecedents of the Media's Framing of Election News: A Comparison of Swedish and Belgian Election News. *The International Journal of Press/Politics*, 15(1), 41–59.
- Sveriges kommuner & regioner (2023). *Kommungruppsindelning Sveriges Kommuner och Regioners kommungruppsindelning 2023*. SKR.

Tabellbilaga

Tabell 1. Konfliktnivån i lokalpressens nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Kritiska omdömen	20	25	24	22	14
Inga kritiska omdömen	80	75	76	78	86
Summa	100	100	100	100	100
Antal	319	52	51	101	115

Kommentar: Tabellen bygger på huvudomtalade aktörer, dvs. den aktör som andra aktörer oftast uttalar sig om i artikeln. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Tabell 2. Gestaltningarna av politik i lokalpressens nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Sakgestaltning	65	55	46	72	72
Spelgestaltning	25	35	37	21	17
Skandalgestaltning	10	10	17	7	11
Summa	100	100	100	100	100
Antal	308	48	48	99	113

Kommentar: Artiklar där ingen gestaltning kunnat bedömas ingår inte.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Tabell 3. Beskrivande och tolkande journalistiskt förhållningsätt i lokalpressens nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Beskrivande	94	92	88	93	97
Tolkande	6	8	12	7	3
Summa	100	100	100	100	100
Antal	319	52	51	101	115

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Tabell 4. Förekomst av värderande uttalanden från journalistens sida i lokalpressens nyhetsbevakning av riksvälrörelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Ja	21	36	29	15	16
Nej	79	64	71	85	84
Summa	100	100	100	100	100
Antal	319	52	51	101	115

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Tabell 5. Medievalrörelsens dagordning (topp-10-lista) i lokalpressens nyhetsbevakning av riksvälrörelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Lag och ordning	14	19	22	12	12
Ekonomi	13	7	11	9	19
Energi	10	20	8	6	10
Invandring	5	4	6	7	2
Miljö	8	11	6	7	7
Vårdfrågor	4	2	5	6	4
Försvar	8	11	12	8	6
Skola	4	4	3	5	4
Sociala frågor	6	2	5	7	8
Utrikespolitik	3	6	6	3	1
Övriga frågor	25	14	16	30	27
Summa	100	100	100	100	100
Antal	731	123	99	231	278

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem sakfrågor varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998.

Överensstämmelse mellan dagordningar: ÖK, NWT/VF=.82, NWT/PT=.69., NWT/VT=.67, VF/PT=.79, VF/VT=.74, PT-VT=.85.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Tabell 6. Uppmärksamhet för olika aktörsgrupper i lokalpressens nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Politiker	65	70	62	64	64
Myndigheter	8	8	8	9	8
Organisationer	4	2	3	3	5
Enskilda aktörer	3	2	2	4	4
Allmänhet/väljare	9	7	9	8	10
Medier/journalister	11	10	14	11	9
Övriga	0	1	2	1	0
Summa procent	100	100	100	100	100
Antal	2 321	455	421	668	777

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998.

Överensstämmelse mellan aktörsgrupper: ÖK, NWT/VF=.92, NWT/PT=.94., NWT/VT=.93, VF/PT=.95, VF/VT=.94, PT-VT=.96.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Tabell 7. Uppmärksamhet för politiska partier i lokalpressens nyhetsbevakning av riksväl rörelsen 2022 (procent).

	Alla	Nya Wermlands- Tidningen	Värmlands Folkblad	Piteå- Tidningen	Vimmerby Tidning
Vänsterpartiet	5	4	4	4	5
Socialdemokraterna	29	24	25	28	31
Miljöpartiet	3	2	4	3	3
Centern	10	11	8	9	10
Liberalerna	7	7	4	7	7
Moderaterna	15	21	14	14	11
Kristdemokraterna	5	7	6	4	5
Sverigedemokraterna	16	17	12	15	15
Övriga partier	10	7	23	16	13
Summa procent	100	100	100	100	100
Antal	1 310	278	250	398	452

Kommentar: Tabellen bygger på antal innehållsdelar. Det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998.

Överensstämmelse mellan aktörsgrupper: ÖK: NWT/VF=.81, NWT/PT=.86., NWT/VT=.85, VF/PT=.90, VF/VT=.85, PT/VT=.94.

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Tabell 8. Partiernas behandling i lokalpressens nyhetsbevakning av riksvälrvörelsen 2022 (AB-index).

	Nya Wermlands- Värmlands Piteå- Vimmerby				
	Alla	Tidningen	Folkblad	Tidningen	Tidning
Vänsterpartiet	+36	+24	+40	+39	+37
Socialdemokraterna	+49	+44	+32	+53	+55
Miljöpartiet	+53	+45	+44	+52	+68
Centern	+45	+48	+41	+38	+54
Liberalerna	+44	+36	+44	+37	+47
Moderaterna	+38	+33	+37	+39	+39
Kristdemokraterna	+36	+40	+46	+20	+44
Sverigedemokraterna	+9	+14	+19	+12	-2
Genomsnitt	+39	+36	+38	+36	+43

Kommentar: Tabellen bygger på antal aktörsframträdanden, det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. AB-index bygger på ett sammanfattande mått av hur aktörer uppmärksammas (agerar, omtalas positivt, omtalas negativt och totalt antal agerande/omtalande) i medierna och kan variera mellan +100 (= mycket positiv behandling) och -100 (= mycket negativ behandling).

Källa: Medievalsundersökningen 2022.

Tabell 9. Partiernas behandling i lokalpressens nyhetsbevakning av regionala och kommunala välrvörelser 2022 (AB-index).

	Nya Wermlands- Värmlands Piteå- Vimmerby				
	Alla	Tidningen	Folkblad	Tidningen	Tidning
Vänstersidan	+56	+55	+54	+45	+68
Högersidan	+44	+35	+37	+39	+57

Kommentar: Tabellen bygger på antal aktörsframträdanden, det är möjligt att koda upp till fem agerande och 10 omtalade aktörer varje artikel/nyhetsinslag. För mer detaljer angående kodning, se Asp, Johansson & Nilsson, 1998. AB-index bygger på ett sammanfattande mått av hur aktörer uppmärksammas (agerar, omtalas positivt, omtalas negativt och totalt antal agerande/omtalande) i medierna och kan variera mellan +100 (= mycket positiv behandling) och -100 (= mycket negativ behandling).

Källa: Medievalsundersökningen 2022.